

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาถึงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2529 สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. สุ่มเลือกเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร จากจำนวนเขตทั้ง 24 เขต สุ่มเลือกมาร้อยละ 50 ดังนั้น จึงมีเขตที่สุ่มเลือกได้จำนวน 12 เขต มีโรงเรียนในเขตที่สุ่มเลือกได้ทั้งหมดรวม 209 โรงเรียน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 รายชื่อเขตที่สุ่มได้และจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละเขต

ลำดับที่	เขต	จำนวนโรงเรียนในแต่ละเขต
1	ห้วยขวาง	4
2	บางกะปิ	32
3	ปทุมวัน	9
4	ยานนาวา	15
5	พระนคร	11
6	บางเขน	30
7	ราชบุรีบูรณะ	13
8	คลองสาน	7
9	บางขุนเทียน	35
10	บางกอกใหญ่	6
11	บางกอกน้อย	25
12	ภาษีเจริญ	22
	รวม	209

2. สุ่มเลือกโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified random sampling) (ประกอบ กรรณสูต 2525 : 81) โดยแบ่งโรงเรียนประถมศึกษาออกเป็น 3 ขนาด (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2528) ดังนี้

- 2.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป มี 52 โรงเรียน
- 2.2 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401-800 คน มี 68 โรงเรียน
- 2.3 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 400 คน ลงมา มี 89 โรงเรียน

สุ่มเลือกจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้ในงานวิจัยร้อยละ 30 จากโรงเรียน
ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ตาม 2.1, 2.2 และ 2.3 ด้วยวิธีการสุ่มแบบธรรมดา
(Simple random sampling) ได้จำนวนโรงเรียนตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่สุ่มได้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ทั้งหมด	จำนวนโรงเรียน ที่สุ่มเลือกได้
ใหญ่	52	16
กลาง	68	20
เล็ก	89	27
รวม	209	63

3. จำแนกรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาที่สุ่มเลือกได้ในแต่ละขนาดแล้วใช้วิธีสุ่มแบบ
ธรรมดา (Simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียนตามจำนวนที่
สุ่มเลือกได้ในแต่ละขนาดของโรงเรียนในข้อ 1.2 ดังนี้

ตารางที่ 3 รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ในแต่ละขนาดในเขตต่าง ๆ 12 เขต
ของกรุงเทพมหานคร

รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มเลือกได้				เขต
โรงเรียนขนาดใหญ่	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดเล็ก		
ประชากรราษฎรบำเพ็ญ	-	-		ห้วยขวาง
สามเสนนอก	-	-		
-	วัดเกาะสุวรรณาราม	ประชานุกูล		บางเขน
บ้านบางกะปิ	วัดลาดพร้าว	วัดพิชัย		บางกะปิ
วัดบางเตย	-	-		
วัดบึงทองหลาง	-	-		
สวนลุมพินี	ปทุมวัน	ปทุมวนาราม		ปทุมวัน
-	วัดคองแข	วัดสระบัว		
-	-	วัดบรมนิวาส		
-	วัดไทร	วัดจันทน์นอก		ยานนาวา
-	วัดยานนาวา	วัดคลองใหม่		
-	วัดราชบพิธ	วัดสุทัศน์		พระนคร
-	วัดมกุฏกษัตริยาราม	วัดราชบูรณะ		
-	-	วัดมหาราม		
-	-	วัดพระเชตุพน		
-	-	วัดมหาธาตุ		
วัดบางปะกอก	วัดสน	รางราชพฤกษ์		ราษฎร์บูรณะ
ราษฎร์บูรณะ	วัดสารออก	ทุ่งครุ		
วัดเศวตฉัตร	วัดสุวรรณ	วัดทองนพคุณ		คลองสาน
วัดสุทธาวาราม	วัดทองขรรคมชาติ	วัดพิชัยญาติ		

ตารางที่ 3 รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ในแต่ละขนาดในเขตต่าง ๆ 12 เขต
ของกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มเลือกได้			เขต	
โรงเรียนขนาดใหญ่	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดเล็ก		
วัดมงคลวราราม	วัดนางนอง	วัดนินสุชาราม	บางขุนเทียน	
วัดนาคนิมิตร	วัดเลา	แสมคำ		
-	วัดนางรม	วัดศาลาครืน	บางกอกใหญ่	
วัดราชสิทธิาราม	วัดคีติวงศ์	วัดใหม่พิเรนทร์		
วัดท่าพระ	วัดประทุมมณี	วัดนาคกลาง	ภาษีเจริญ	
-	-	วัดมะพร้าวเตี้ย		
-	-	วัดวิจิตรการนิมิตร		
-	-	วัดโตนด		
-	-	วัดกำแพง		
-	-	บางจาก		
วัดยางสุทธาราม	วัดวิเศษการ	วัดโพธิ์เรียง	บางกอกน้อย	
วัดรวก	วัดกมมูลเหล็ก	-		
-	วัดกุสิตาราม	-		
รวม	16	20	27	12

4. สํารวจจํานวนครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากจํานวนโรงเรียนที่สุ่มเลือกได้ทั้งหมด 63 โรงเรียนใน 12 เขต ซึ่งใน 63 โรงเรียนนี้ มีครูทั้งสิ้น 2,183 คน ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรครูจากจํานวนครูทั้ง 2,183 คน ร้อยละ 30 (สุรศักดิ์ หลามมาลา 2523) ได้จํานวนครูที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 655 คน ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้และจำนวนครูที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครูใน แต่ละโรงเรียน	จำนวนครูที่เป็น ตัวอย่างในแต่ละ โรงเรียน
1	ห้วยขวาง	สามเสนนอก	129	39
		ประชาราษฎร์บำเพ็ญ	45	14
2	บางเขน	วัดเกาะสุวรรณาราม	25	8
		ประชานุกูล	18	5
3	บางกะปิ	บ้านบางกะปิ	123	37
		วัดบางเตย	56	17
		วัดบึงทองหลาง	84	25
		วัดลาดพร้าว	46	14
		วัดพิชัย	16	5
4	ปทุมวัน	สวนลุมพินี	47	14
		ปทุมวัน	31	9
		วัดทองนพคุณ	31	9
		ปทุมวนาราม	19	6
		วัดสระบัว	20	6
		วัดบรมนิวาส	15	5
5	ยานนาวา	วัดไทร	31	9
		วัดยานนาวา	30	9
		วัดจันทร์นอก	19	6
		วัดคลองไหม้	11	3

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้และจำนวนครูที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย
(ต่อ)

ลำดับที่	เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครูใน แต่ละโรงเรียน	จำนวนครูที่เป็น ตัวอย่างในแต่ละ โรงเรียน
6	พระนคร	วัดราชบพิธ	39	12
		วัดมกุฏกษัตริยาราม	33	10
		วัดสุทัศน์	12	4
		วัดราชบูรณะ	15	4
		วัดมหารามพ์	23	7
		วัดพระเชตุพน	12	4
		วัดมหาธาตุ	20	6
7	ราษฎร์บูรณะ	วัดบางปะกอก	101	30
		ราษฎร์บูรณะ	39	12
		วัดสน	37	11
		วัดสารอก	32	10
		รางราชพฤกษ์	18	5
		ทุ่งครุ	35	10
8	คลองสาน	วัดเศวตฉัตร	64	19
		วัดสุทธาวาม	57	17
		วัดสุวรรณ	41	12
		วัดทองธรรมชาติ	35	10
		วัดทองนพคุณ	25	7
		วัดพิชัยญาติ	19	6

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้และจำนวนครูที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย
(ต่อ)

ลำดับที่	เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครูใน แต่ละโรงเรียน	จำนวนครูที่เป็น ตัวอย่างในแต่ละ โรงเรียน
9	บางขุนเทียน	วัดมงคลวราราม	66	20
		วัดนาคนิมิตร	64	19
		วัดนางนอง	43	13
		วัดเลา	21	6
		วัดนางรม	19	6
		วัดนินสุขาราม	15	4
		แสมคำ	10	3
		วัดศาลาครืน	15	4
10	บางกอกใหญ่	วัดราชสิทธิาราม	50	15
		วัดท่าพระ	44	13
		วัดคี่ควด	22	7
		วัดประทุมพิมล	19	6
		วัดใหม่พิเรนทร์	19	6
		วัดนาคกลาง	13	4
11	ภาษีเจริญ	วัดวิจิตรการนิมิตร	23	7
		วัดโตนด	10	3
		วัดมะพร้าวเตี้ย	14	4
		วัดกำแพง	22	7
		วัดบางจาก	10	3

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้และจำนวนครูที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย
(ต่อ)

ลำดับที่	เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครูใน แต่ละโรงเรียน	จำนวนครูที่เป็น ตัวอย่างในแต่ละ โรงเรียน
12	บางกอกน้อย	วัดยางสุทธาราม	58	17
		วัดรวก	54	16
		วัดวิเศษการ	38	11
		วัดคงมุลเหล็ก	30	9
		วัดกุสิตาราม	35	11
		วัดโพธิ์เรียง	16	5
รวม			2,183	655

ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด เป็นแบบสอบถาม
ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำการสอบถามถึงการ
ส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง โดยมีขั้นตอนการสร้าง
ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยจากหนังสือ วารสาร เอกสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการสนทนากับบุคคลผู้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวโดยตรง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

1.2 สร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของตนเอง แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง ใช้คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยแบ่งกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่ครูได้ปฏิบัติกับนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง ตามคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ลักษณะ ของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ดังนี้

ก. การระชมรม ในเรื่อง

- 1) การเคารพในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
- 2) การเคารพซึ่งกันและกันทั้งทางร่างกาย วาจาและความคิดที่ไม่เป็นการล่วงเกินผู้อื่น
- 3) การเคารพในกฎระเบียบของสังคมและกฎหมายของประเทศ

ข. สำนึกศีลธรรม ในเรื่อง

- 1) ร่วมกันทำงานทั้งกายและใจด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

- 2) รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวมและหน้าที่ต่อสังคม

ค. บัญชาธรรม ในเรื่อง

- 1) การใช้ปัญญา ใช้เหตุผลในการเรียนรู้และในการตัดสินใจปัญหา
- 2) ร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยร่วมกันคิด ใช้เหตุผล
- 3) ใช้วิธีการทางปัญญา ในการโต้เถียงหรือหาข้อมูลต่างๆ

โดยจะแบ่งออกเป็น 6 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยมาก ไม่เคยปฏิบัติ และคำถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบที่ตอบว่า ปฏิบัติน้อยมาก หรือไม่เคยปฏิบัติ เพื่อให้เหตุผลและปัญหาอุปสรรคที่ทำให้มีการปฏิบัติน้อยมากหรือไม่เคยปฏิบัติ (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ง.)

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้กับนักเรียน รวมทั้งข้อปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนเป็นคำถามชนิดปลายเปิด

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 68 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา และสำนวนภาษา พร้อมทั้งพิจารณาเลือกข้อที่เห็นว่าเหมาะสมกับแต่ละคุณลักษณะของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ในแต่ละคำที่ครูประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรควรจะได้ปฏิบัติเพื่อเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้กับนักเรียน แล้วจึงปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้แบบสอบถามจำนวน 63 ข้อ ซึ่งแบ่งออกได้ตามคุณลักษณะสำคัญของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย 3 คุณลักษณะ ดังนี้

- ก. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยด้านค่านิยมมี 20 ข้อ
  - 1) การเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มี 5 ข้อ

- 2) การเคารพซึ่งกันและกันทั้งทางร่างกาย วาจา และความคิดที่ไม่เป็นการล่วงเกินผู้อื่น มี 10 ข้อ
  - 3) การเคารพในกฎระเบียบของสังคมและกฎหมายของประเทศ มี 5 ข้อ
- ข. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยค่านิยม 19 ข้อ
- 1) ร่วมกันทำงานทั้งกายและใจด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มี 7 ข้อ
  - 2) รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวมและหน้าที่ต่อสังคม มี 12 ข้อ
- ค. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยค่านิยม 24 ข้อ
- 1) การใช้ปัญญา ใช้เหตุผลในการเรียนรู้และในการตัดสินใจปัญหา มี 11 ข้อ
  - 2) ร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยรวมกันคิด ใช้เหตุผล มี 6 ข้อ
  - 3) ใช้วิธีการทางปัญญาในการโต้เถียงหรือหาข้อยุติต่าง ๆ มี 7 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีในกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 40 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามแก่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 63 โรงเรียน ใน 12 เขต ที่สุ่มเลือกได้ ในการนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนได้ขอความอนุเคราะห์จากศึกษานิเทศก์ของ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างให้ช่วยแจกและเก็บรวบรวมให้ แล้วผู้วิจัยไปติดตามรับข้อมูลคืนด้วยตนเองทั้ง 12 เขต จำนวน 63 โรงเรียน เริ่มแจกและเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2530 ถึงวันที่ 13 มีนาคม พุทธศักราช 2530 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 603 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.06 (รายละเอียดโปรดดูในภาคผนวก ค.) และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวนทั้งสิ้น 603 ฉบับ มาตรวจสอบเพื่อเตรียมวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาแยกวิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ว่า ครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่ามัธยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดระดับค่าคะแนน ดังนี้

5	หมายความว่า	ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายความว่า	ปฏิบัติมาก
3	หมายความว่า	ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อย
1	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อยมาก
0	หมายความว่า	ไม่เคยปฏิบัติ

และตีความหมายค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติของผู้ตอบในการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบ
ประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ที่ผู้วิจัยนำเสนอแต่ละข้อ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	ปฏิบัติมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	ปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	ปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อยมาก
0.00 - 0.99	หมายความว่า	ไม่เคยปฏิบัติ

โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง
มาจัดเป็นหมวดหมู่และนำเสนอในรูปของความเรียงสรุป

4. จากข้อมูลข้อ 1, 2 และ 3 จะนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนให้
ครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้มีการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
ในนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและตรงวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

5. จากจำนวนตัวอย่างประชากรครูทั้ง 655 คน ตามตารางที่ 4 เมื่อสุ่ม
ตัวอย่างประชากรครูเป็นรายโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยจะสุ่มเลือกตัวอย่างโดยแบ่งเป็นระดับชั้นเรียน
คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2, 3-4 และ 5-6 โดยจะทำการสอบถามตัวอย่างประชากรครู
ในแต่ละระดับในจำนวนที่เท่ากัน ในกรณีที่ตัวอย่างประชากรครูไม่สามารถแบ่งในแต่ละระดับชั้น
ในจำนวนที่เท่ากันได้ ผู้วิจัยจะเพิ่มหรือลดจำนวนตัวอย่างประชากรครูในระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5-6 รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้ครูที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน

เขต	โรงเรียน	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	รวม
		ปีที่ 1-2	ปีที่ 3-4	ปีที่ 5-6	
หวยขวาง	สามเสนนอก	13	13	13	39
	ประชาราษฎร์บำเพ็ญ	5	5	4	14
บางเขน	วัดเกาะสุวรรณาาราม	3	3	2	8
	ประชานุกูล	2	2	1	5
บางกะปิ	บ้านบางกะปิ	12	12	13	37
	วัดบางเตย	6	6	5	17
	วัดมิ่งทองกลาง	8	8	9	25
	วัดลาดพร้าว	5	5	4	14
	วัดพิชัย	2	2	1	5
	สวนลุมพินี	5	5	4	14
ปทุมวัน	ปทุมวัน	3	3	3	9
	วัดควงแข	3	3	3	9
	ปทุมวนาราม	2	2	2	6
	วัดสระบัว	2	2	2	6
	วัดบรมนิวาส	2	2	1	5
	วัดไทร	3	3	3	9
ยานนาวา	วัดยานนาวา	3	3	3	9
	วัดจันทร์นอก	2	2	2	6
	วัดคลองไหม	1	1	1	3

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้ครูที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน (ต่อ)

เขต	โรงเรียน	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	รวม
		ปีที่ 1-2	ปีที่ 3-4	ปีที่ 5-6	
พระนคร	วัดราชบพิธ	4	4	4	12
	วัดมกุฏกษัตริยาราม	3	3	4	10
	วัดสุทัศน์	1	1	2	4
	วัดราชบูรณะ	1	1	2	4
	วัดมหารณพ์	2	2	3	7
	วัดพระเชตุพน	1	1	2	4
	วัดมหาธาตุ	2	2	2	6
ราชบุรีบูรณะ	วัดบางปะกอก	10	10	10	30
	ราชบุรีบูรณะ	4	4	4	12
	วัดสน	4	4	3	11
	วัดसारอก	3	3	4	10
	รางราชพฤกษ์	2	2	1	5
	ทุ่งครุ	3	3	4	10
คลองสาน	วัดเศวตฉัตร	6	6	7	19
	วัดสุทธอาราม	6	6	5	17
	วัดสุวรรณ	4	4	4	12
	วัดทองธรรมชาติ	3	3	4	10
	วัดทองนพคุณ	2	2	3	7
	วัดพิชัยญาติ	2	2	2	6

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้ครูที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน (ต่อ)

เขต	โรงเรียน	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	รวม
		ปีที่ 1-2	ปีที่ 3-4	ปีที่ 5-6	
บางขุนเทียน	วัดมงคลวราราม	7	7	6	20
	วัดนาคนิมิตร	6	6	7	19
	วัดนางนอง	4	4	5	13
	วัดเลา	2	2	2	6
	วัดนางรม	2	2	2	6
	วัดนินสุขาราม	1	1	2	4
	แสมคำ	1	1	1	3
	วัดศาลาครืน	1	1	2	4
บางกอกใหญ่	วัดราชสิทธิาราม	5	5	5	15
	วัดเทพพระ	4	4	5	13
	วัดคีตก	2	2	3	7
	วัดประทุมพิล	2	2	2	6
	วัดใหม่ภิเษก	2	2	2	6
	วัดนาคกลาง	1	1	2	4
ภาษีเจริญ	วัดวิจิตรการนิมิตร	2	2	3	7
	วัดโตนก	1	1	1	3
	วัดมะพร้าวเตี้ย	1	1	2	4
	วัดกำแพง	2	2	3	7
	วัดบางจาก	1	1	1	3

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้ครูที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละโรงเรียน (ต่อ)

เขต	โรงเรียน	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	รวม
		ปีที่ 1-2	ปีที่ 3-4	ปีที่ 5-6	
บางกอกน้อย	วัดยางสุทธาราม	6	6	5	17
	วัดรวก	5	5	6	16
	วัดวิเศษการ	4	4	3	11
	วัดคงมุดเหล็ก	3	3	3	9
	วัดกุสิตาราม	4	4	3	11
	วัดโพธิ์เรียง	2	2	1	5
	รวม	216	216	223	655

